Αθηναίοις εἰς τὸν πόλεμον, μὴ δῶ τοῖς εὐθυμίαις, ἐγκαλέσας Μεγαρεῦσιν, ὡς τὴν ἱερὰν ὀργάδα τῶν θεῶν ἐργασαμένοις. ἄλογος δὲ φαίνεται ἡ Περικλέους ὑπόνοια, ἐπεὶ ἔτεσι πρότερον τὸν πόλεμον ἀρχῆς, τοῦ δὲ Φειδίαν γενομένων. Φειδίας ὡς Φιλόχορος φησὶν ὅτι Πυθοδώρου ἄρχοντος τὸ ἄγαλμα τὸν Αθηνᾶς κατασκευάσας, ὑφείλετο τὸ χρυσίον ἐκ τοῦ δρακόντων τοῦ χρυσελεφαντίνης Αθηνᾶς, ἐφ' ᾧ καταγνωσθεὶς ὑπὸ αὐτοῦ ὡς νοσφιζόμενος ἀνῃρέθη. Εἶτα Περικλέης φοβηθεὶς.] εἶτα ὁ Περικλῆς δεδιὼς μὴ τοῦ τύχης κοινωνήσῃ ἀπῷ, τυτέσιν εὐλαβούμενος μὴ καὶ αὐτὸς ζημιωθῇ φυγῇ. ἐδόκει γὰρ ὁ Περικλῆς σύνειδεναι τῇ κλοπῇ ἐπεὶ καὶ ἐργεπιστατεῖν τοῦδε τοῦ Αθηναίων κεχειροτόνηται. φοβηθεὶς οὖν αὐτὸ διελεγχθῆναι τὰς κλοπὰς, ἐκίνησε τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ἐλπίζας ταραχῆς γενομένης καὶ δεῖ τὸν πόλεμον ἀπαχολησθέντων Αθηναίων εὐθυμίας μὴ ἔχειν. Τὸν αὐτοδιάξ.] τὸν ἐμπεσόντα καὶ διάκονται. αὐθάδη. ὀργίλον. ἐπεὶ οἱ ὀργίλοι διάκνουσι τοὺς ὀδόντας. οὐδὲν ἢ διάκνειν βλέπουσα.

BISET. Τὸν αὐτοδιάξ τοῦδε τοῦ Σ. κακῶς γράφεται αὐτόδαξον τρόπον. αὐτοδαξ γὰρ ὅπερ ἡμαλῶς γραπτέον, τυτέσιν αὐτῶς τοῖς ὀδοῦσιν. ἀλλὰ τὰ παλαιὰ χόλια δεῖ μεταῤῥυθμίζειν ἐν τοῖς διάκνουσι τοὺς ὀδόντας. καὶ γὰρ λεκτέον, ὡς καὶ τοῦδε τοῦ Σ. δάκνουσι τοῖς ὀδοῦσι.

CHR. Φειδίας πράξας κακῶς.] Peloponnesiaci belli causam à Phidia vsque arcessit, qui temporibus Pythodori Archontis (vt ait Philochorus) solertissimus statuarius, cùm Mineruæ statuam cui muneri præerat Pericles ex auro & elephanto fecisset, detracto postea è serpentium squamis auro furti suspectus in exilium missus est (hoc enim ait πράξας κακῶς) & in Elidem secessit Iouem Olympium addicto pretio conflaturus. Maximus Tyrius sermone XVII. vbi disputat, An virtus sit ars, ait ὅμοιον δρᾷς ὡς εἴ τις τὴν Φειδίου φυλάξας τέχνην τὴν ὕλην ἀφελῶν, προσθείη τῇ τέχνῃ τὸ δ' ὕλης ὄνομα. Quæ verba ad hoc auri furtum suspicor pertinere, præsertim cùm anteà dixerit, Περικλῆς οἴχεται, φεύγει Αεισχίδης. Sunt tamen qui ad Periclem nihil pertinere Phidiam existiment, cùm Phidiæ istud factum septem annis præcesserit initia belli Peloponnesiaci. neque verò laudatus testis Thucydides historiæ non fabularum pater de Phidia tacuisset, si vero id simile fuisset. vt vt res gesta fuerit, magna fuit prudentia & cautio magni viri Periclis, qui seu repetundarum reus futurus seu rationum reddendarum metuens, aliò traduxit Athenienſium mentes, & bello Megarensi implicauit: Huius consilij perhibetur auctor puellus adhuc & teneræ ætatis Alcibiades, vt rectè censuerit Aristoteles in Politicis, Ex assentatorum populi improbitate sæpe mutari statum ciuitatis. Sanè huius astutiæ non leuia in rebus Gallicis visuntur imitamenta. Neque desunt nobis Periclei non sanè δεῖ κλέους, sed κλῆρυ βασιλικοῦ certantes, & omnia in peius ruitura, susque déque habentes. De Pericle & causa belli Peloponnesiaci præter Plutarchum in Periclis vita, & Diodorum lib. XII. pretium erit operæ legere Athenæum lib. 3. Philosophici conuiuij. At de decreto in Megarenses facto A. Gellius lib. VI. retulit, & hic noster in Acharnensibus plura. sed sanè non satis honestam de Aspasia scortisque belli causam prætexuit, etsi vetus est vel si ab Helenæ ouo ordiaris. Τὰς φύσεις ἡμῶν.] Cùm loquatur Mercurius, non dubium est, mihi quidem, quin legendum sit ὑμῶν, vt ad Tryageum & Athenienses potius referatur. Αὐτόδαξ τρόπον.] Malè apud Sudam αὐτόδαξον, est enim aduerbialiter dictum, vt illud ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν. Aliàs significat πάνυ & παραχρῆμα, quæ non malè huic loco quadrabit interpretatio, vt ἀψικόρον φύσιν innuat, & ingenium quod amata relinquere pernix. Tamen Glossographum secutus ὀργίλον & αὐθάδη intellexi cùm verti mores iritabiles.

Σχόλια. Εμβαλὼν ἀσινθῆρα.] ἐπεὶ ψήφισμα τοῦ Μεγαρέων ὁ Περικλῆς ἔγραψε, μήτε γῆς μήτε λιμένων Αθηναῖοι αὐτοὺς δεῖν βαίνειν. εἰ δὲ μὴ, τὸν λῃφθέντα ἀγώγιμον εἶναι. ἐφ' ᾧ κινηθεῖσα πᾶσα ἡ Ελλὰς, τὸν πόλεμον ἐποίησε. τινὲς δέ φασιν, ὅτι ἔπλεξεν αὐτοῖς, καὶ κατηγόρησεν αὐτοῦ ὡς ἀρπαζόντων γυναῖκας Αθηναίων ἐν ἑορτῇ, συμβουλεύσας πολεμεῖσθαι. Εξεφύσησε γάρ.] ἐξεκίνησεν. ἐτάραξεν. ἐξῆς δὲ ὑπὸ τοῦ ἀσινθῆρος τὸ φυσῶν ἔλαβε. καπνῷ δὲ, τροπικῶς εἰπὼν, ἐπέμενε δι' ὅλου τῇ τροπῇ. Ὡς δ' ἄπαξ τὸ πρῶτον.] οἰκείως πρὸς τοὺς γεωργοὺς λέγων τοιαύταις τροπαῖς ἐχρήσατο. συμβαίνει γὰρ ἐν τῇ σπορᾷ τοῦ πίθων ἕνα διαῤῥαγῆναι. καὶ τοῦτο τὰ ὄστρακα πλησιάζοντα, διαῤῥῆξαι ἕτερον. τὸν πάλιν τὸν ἐγγὺς, ὥστε πολλοὺς γενέσθαι τὴν βλάβην. τὸ δὲ λεγόμενον τοιοῦτόν ἐστιν, ὡς ἅπαξ ἐκινήθη καὶ σπουδαράχθη τὰ πράγματα, τὸν πόλεμον γενομένου, οὐκ ἔτι οὐδὲ εἷς, ὃς ἠδυνάτο αὐτὰ παῦσαι. καὶ οὕτως ἡ εἰρήνη παρεπόλετο. Καὶ πίθος πληγείς.] τὸ λόγον οὐκ ἔχει. ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ δηλοῖ τοὺς πίθους ὑπὸ τοῦ πολεμίου καταγνυσθαι. Προσήκοι.] συγγενεῖς εἰσι. τὸ γὰρ προσήκοι, λέγεται ὅτι τοῦ συγγενοῦς. διὰ τοῦτο ἐπιλέγει οὖσα συγγενὴς ἐκείνῳ. συγγενῆ δὲ αὐτὸ φησὶν, ἐπεὶ ἅμα τῷ φυγεῖν αὐτὸν, ἡ εἰρήνη ἀνεχώρησεν. Οὖσα συγγενής.] ὅτι τοῦ προεῖπεν, οὐδ' ὅπως αὐτὴν προσήκοι Φειδίας ἠκικόειν, πρὸς τὸ προσήκοι, τὸ συγγενὲς ἐπήγαγε. προσήκοντες γὰρ λέγονται, οἱ συγγενεῖς. τὸ δὲ ἠκικόειν, οὕτω Φρυνίχος διὰ τοῦ η ἀναγινώσκει. συγγενῆ δὲ εἶπε τὸν Φειδίαν εἰρήνης, καθὸ τεχνίτης ὁ Φειδίας. εὔμορφος δὲ εἰκάζεται ἡ εἰρήνη οὖσα. ὡς πρὸς τὸν Φειδίαν οὐκ ἦν καλὰ ξόανα ποιοῦσα.

CHR. Εξεφύσησε.] Mirè perstat in Metaphora, ἀνεῤῥίπισε dixit Athenæus, nam scintilla vel fomes excitatur. Inde conflagratio per illa ἐξέφλεξε τὴν πόλιν, deinde ex igne fumus, vt dixit ille,

Fumat Neptunia Troia.

quod Euripides καπνοῦται in Troadibus. Ex fumo autem lachrymæ. Ηκουσ' ἐψόφησεν.] conuenit translatio apud vinitores maximè & colonos quos appellat. Nam dum componuntur dolia (quæ apud antiquos testacea fuisse intelligo) sæpè accidit vt nonnulla rumpantur expressu & collisione. sèsus autè est. Cùm semel moueri & turbari res cœperunt bello excitato, nemo superfuit qui eas cõponeret. Ita Paci exitium paratum. Sanè arbitror hic pro vite populum, pro doliis offensas populi intelligi: & cùm dixit ἄμπελος videtur voluisse πόλεμος. Sed non satis capio quid velit illud ἤκυκα. Scio pro ἄκυκα intelligi posse, neque deerit auctoritas Grammaticorum in quîs Hesychius, deinde ἤκυκα dẽso spiritu admitti posset: Imò potius, nisi τὸ ἐψόφησεν facere ἐν δυσὶν, posset legi ἠχοῦσα. Sed verè dicam, non liquet mihi in hoc triuio quam viam insistam. Si præeat mihi melior Hermes, & digitum intẽdat ad veritatẽ rei, libẽter sequar. Καὶ πίθος πληγεῖς.] Diphilus comicus fabulam dedit titulo πιθραύστης. Puto à ruptura doliorum quasi sit πίθων θραύσις, nam quod additur hîc ὑπ' ὀργῆς, rectè ad θραῦσιν, quæ etiam ab Hesychio exponitur ὀργὴ, nisi mẽdosus locus, & ῥωγὴ, quæ est ῥῆξις,